

Liikennevaliokunnan mietintö 10/1996 vp

Hallituksen esitys laiksi luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 1996 lähettänyt liikennevaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 218/1996 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina ylijohtaja Harri Cavén liikenneministeriöstä, hallintopäällikkö Yrjö Helle Uudenmaan lääninhallituksesta, sihteeri Juhani Koivunen Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitosta, toimitusjohtaja Lauri Säynäjoki Suomen Taksiliitosta, puheenjohtaja Lauri Luotonen Helsingin Taksiautoilijat ry:stä, varapuheenjohtaja Mika Virtanen ja toimikunnan sihteeri Pekka Virtasaari Helsingin Taksinkuljettajat ry:stä, yksikön päällikkö Esa Mannisenmäki Linja-autoliitosta, puheenjohtaja Seppo Ainasoja ja II puheenjohtaja Heikki Pajuoja Suomen Sairaankuljetusliitto ry:stä ja yrittäjä Hannu Kovanen Helsingin seudun taksiryttäjät ry:stä.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain joukkoliikenneluvan myöntämisen ja liikenneluvan peruuttamisen edellytyksiä sekä taksojen vahvistamista koskevaa säännöstä. Lupaviranomaisen harkintavaltaa ehdotetaan lisättäväksi arvioitaessa liikenneluvan myöntämisen edellytyksenä olevaa hyvämaineisuuden vaatimusta. Oikeushenkilölle myönnetyn taksi- tai sairaankuljetusluvan peruuttamisen edellytyksiä ehdotetaan täsmennettäväksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1997 alusta.

Valiokunnan kannanotot ja muutosehdotukset

Matkustajien maksamasta hinnasta säädetään edellä mainitussa henkilöliikennelain 11 §:ssä. Hintavelvoitteista säädetään julkisten

palvelujen käsitteessä rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä olennaisesti kuuluvia velvoitteita koskevista jäsenvaltioiden toimenpiteistä annetussa neuvoston asetuksessa (1191/69, muutettu 1893/91).

Seutulippu on usean kunnan yhteinen lipputuote, joka on joukkoliikenteen säännöllisille käyttäjille hinnaltaan selvästi edullisempi kuin normaali sarjalippu. Asiakkaille edullisia maksulippujärjestelmiä on käytössä useassa Euroopan maassa. Asiakkaille edulliset seutulippujärjestelmät ovat nopeasti yleistyneet kaupunkiseuduilla viimeisten vuosien aikana. Monien selvitysten perusteella seutulippuratkaisut ovat selvästi lisänneet joukkoliikenteen matkustajamääriä. Liikenneministeriö, lääninhallitukset ja kunnat ovat edistäneet ja päättäneet seutulippujärjestelmien käyttöönotosta. Vaikutuksiltaan myönteiset seutuliput ovat vaarassa romuttua, ellei henkilöliikennelain taksanvahvistusta tältä osin muuteta. Edellä sanotulla perusteella lain 4 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös, joka täydentäisi ja selkeyttäisi edellä mainitun palveluvelvoiteasetuksen tulkintaa, koska käytännössä on ilmennyt epäselvyyksiä kuntien mahdollisuuksista tehdä kaupunki- ja seutulippuja koskevia sopimuksia.

Kuljetusrajoitukset poistuvat 1.1.1997 valiokunnan ja eduskunnan aikaisemman linjauksen mukaisesti siten kuin 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa laissa (662/94) on säädetty. Liikennevaliokunta korostaa, että rajoitusten poistaminen selvittää lupajärjestelmää.

Liikennevaliokunta edellyttää, että kaikkien taksiluvanhaltijoiden kuljetusluvat ja ajovuorolistojen mukaiset kuljetusvelvollisuudet ovat keskenään samanlaajuiset.

Sairaankuljetuksen osalta hallitus esittää poistettavaksi lain 11 §:n 2 momentin, jossa säädetään sovellettavasta taksasta silloin, kun sairaautoa käytetään muuhun kuin sairaankulje-

tukseen. Liikennevaliokunnan käsityksen mukaan säännös on syytä säilyttää, koska momentin poistaminen saattaisi johtaa sairaautojen paluukuljetusten nykyistä vaikeampaan hyödyntämiseen.

Liikennevaliokunta edellyttää, että sen estämättä, mitä luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/91) 6 a § 6 momentissa säädetään, sairausautolla voidaan suorittaa hoitoyksiköstä potilaspaluukuljetus sairaankuljetusluvan asemapaikkakunnan alueelle.

Liikennevaliokunta kiinnittää huomiota siihen, etteivät sairaautojen suorittamat paluukuljetukset saa vaarantaa varsinaisen sairaankuljetustehtävän hoitamista.

Liikennevaliokunta katsoo, että sairaautojen ja taksien välistä työnjakoa on edelleen selvitettävä.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
(poist.)

muutetaan luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (343/91) 9 §:n 3 momentti ja 20 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat mainitussa 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa laissa (662/94), sekä

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

4 §

Joukkoliikennepalveluiden tuottaminen ja hankkiminen

— — — — —
Lisäksi kunnat voivat tehdä sopimuksia sellaisten joukkoliikennepalvelujen hankkimiseksi, joiden tarkoituksena on alentaa matkustajien maksamaa matkan hintaa. (Uusi)
— — — — —

9 ja 20 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pauli Saapunki /kesk, varapuheenjohtaja Esko-Juhani Tennilä /va-r, jäsenet Klaus Bremer /r, Minna Karhunen /kok, Jorma Kukkonen /sd, Suvi Lindén /kok,

Eero Lämsä /kesk, Kari Myllyniemi /kesk, Raimo Mähönen /sd, Tero Mölsä /kesk, Pekka Saarnio /vas, Raimo Vistbacka /ps sekä varajäsenet Heikki Koskinen /kok ja Markku Pohjola /sd.

Vastalause

Viitaten hallituksen esityksessä esille tuotuihin perusteluihin emme voi hyväksyä 11 §:n 2 momentin säilyttämistä laissa. On tarpeen säilyttää selkeä ero sairaankuljetuksen ja taksitoiminnan välillä. Tätä eroa valiokunnan muutos hämärtää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (343/91) 11 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa laissa (662/94) sekä muutetaan 9 §:n 3 momentti ja 20 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat mainitussa 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa laissa, sekä lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

4, 9 ja 20 §
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulosäännös
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1996

Esko-Juhani Tennilä /va-r

Klaus Bremer /r

